

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΣΤΑ ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

Α. ΜΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

A1. Περίληψη

Σας προτείνω για το λεύκωμα το κείμενο ενός ασκούμενου δικηγόρου για τις δυσκολίες αποκατάστασης των σύγχρονων νέων. Ενδεικτικά, παρατηρεί ότι, εφόσον τα δημόσια αγαθά αποτελούν ατομικές διεκδικήσεις, οι νέοι αγωνίζονταν μέσω της πανεπιστημιακής εκπαίδευσης για την αποκατάστασή τους στον δημόσιο ή ιδιωτικό τομέα ή ελλείψει προσόντων σε τεχνικά επαγγέλματα. Με τις σημερινές δυσκολίες επιβίωσης, την ενίσχυση του κεφαλαίου και την απουσία παροχών λόγω κρίσης η εργασία καθίσταται, κατά τον συγγραφέα, πεδίο ανταγωνισμού και μέσο απλής επιβίωσης ή ακόμα και λόγος μετανάστευσης.

A2.

Θεματική περίοδος: «Οι νέες ρυθμίσεις δεν είναι ούτε τόσο νέες ούτε και γίνονται εξαιτίας και μόνον της οικονομικής κρίσης»

Λεπτομέρειες – σχόλια: «Από το 1990 μέχρι σήμερα... εν όψει πτώχευσης»

κατακλείδα: δεν υπάρχει

A3.

Ο τρόπος ανάπτυξης της παραγράφου είναι «**αιτιολόγηση**», καθώς ο συγγραφέας, στις λεπτομέρειες, αιτιολογεί τον ισχυρισμό του για το ότι οι ρυθμίσεις δεν είναι νέες ούτε σχετίζονται αποκλειστικά με την οικονομική κρίση. Το αιτιολογεί ισχυριζόμενος ότι και παλιότερα που δεν υφίστατο η κρίση υπήρχαν ρυθμίσεις σε παρόμοια κατεύθυνση.

A4.

α)

διάσωση: **σωτηρία**

πρωτίστως: **κυρίως, καταρχάς**

αποδοχή: **κατάφαση**

ξεπερνούν: **υπερβαίνουν**

αδιανόητο: **ακατανόητο**

β)

αξιοκρατικές: **αναξιοκρατικές**

μεγιστοποιώντας: **ελαχιστοποιώντας**

ενιαίο: **κατακερματισμένο, κομματιασμένο**

αποδοχή: **άρνηση**

πισωγύρισμα: **πρόοδος, ανέλιξη**

A5.

Πρόλογος

Η αποψινή εκδήλωση δίνει σε όλους εμάς που παραβρισκόμαστε εδώ, γονείς και εφήβους, την μεγάλη ευκαιρία να συζητήσουμε και να εκφράσουμε τα απόψεις μας για θέματα που απασχολούν την νέα γενιά. Η σύγχρονη πραγματικότητα αναμφισβήτητα είναι σκληρή όχι μόνο για τους νέους, αλλά για όλους όσους τη βιώνουν. Θα ήθελα όμως να επικεντρωθώ στα προβλήματα που η νέα γενιά αντιμετωπίζει.

Ζητούμενο: τα προβλήματα της σύγχρονης πραγματικότητας που δυσχεραίνουν τη ζωή των νέων

❖ **Παιδεία:**

- δεν ικανοποιεί τις ανησυχίες των νέων
- η μάθηση είναι μηχανιστική και στείρα, ενώ επιβάλλεται η αποστήθιση
- τα βιβλία είναι απαρχαιωμένα
- το μάθημα είναι πληκτικό και χωρίς ενδιαφέρον, αφού ο μαθητής δεν συμμετέχει ενεργά σε αυτό
- το εκπαιδευτικό σύστημα δεν επιτρέπει στο νέο να αναπτυχθεί πολύπλευρα
- η βαθμοθηρία υποβαθμίζει την αξία της μάθησης

❖ **κοινωνικά προβλήματα:**

- έρχονται αντιμέτωποι με τη βία και τη σκληρότητα της κοινωνίας, με αποτέλεσμα ή να γίνονται θύματα αυτής ή να τη μιμούνται
- έρχονται αντιμέτωποι με φαινόμενα κοινωνικής παθογένειας, όπως εγκληματικότητα, ρατσισμός, ναρκωτικά στα οποία κινδυνεύουν να εμπλακούν είτε ως θύματα είτε ως θύτες
- αντιμετωπίζουν μεγάλο βιοτικό πρόβλημα εξαιτίας της ανεργίας
- η κοινωνία στο σύνολό της τους περιθωριοποιεί και δεν τους προσφέρει ευκαιρίες να συμμετέχουν ενεργά στις εξελίξεις
- δεν υπάρχει μέριμνα για τη δημιουργική ανάπτυξη των νέων, όπως π.χ. χώροι ψυχαγωγίας

❖ **Χάσμα γενεών:**

- οι νέοι θεωρούνται ανίκανοι από τους μεγαλύτερους να λάβουν ορθές αποφάσεις
- οι μεγαλύτερες γενιές τους θεωρούν άπειρους και δεν αναγνωρίζουν ή δεν παραδέχονται τις ικανότητές τους
- τους περιθωριοποιούν
- οι μεγαλύτεροι προσπαθούν να τους επιβάλλουν τις απόψεις τους ή τη στάση ζωής τους, με αποτέλεσμα οι νέοι να αντιδρούν και να απορρίπτουν κάθε τι που ανήκει σε παλαιότερες εποχές

❖ **Πρότυπα**

- Τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης προβάλλουν ως πρότυπο τη βία, τον καταναλωτισμό, τον εύκολο πλουτισμό, την επιτηδευμένη ομορφιά
- Οι νέοι μεγαλώνουν μέσα σε μία κοινωνία χωρίς αξίες και ιδανικά

Δεν έχουν ακόμη διαμορφώσει την προσωπικότητά τους και αναζητούν πρότυπα προκειμένου να τα μιμηθούν και να ταυτιστούν.

→ άρα οι νέοι, αφού δεν γίνονται δέκτες θετικών προτύπων, επηρεάζονται από τα αρνητικά πρότυπα

❖ Σύγχρονος τρόπος ζωής

- οι σύγχρονοι ρυθμοί ζωής είναι πολύ αγχωτικοί
- η ζωή στις μεγαλουπόλεις είναι δύσκολη αφού οι νέοι είναι αναγκασμένοι να μένουν πολλές ώρες στο σπίτι, χωρίς να έχουν τη δυνατότητα να εκτονώσουν τη δημιουργικότητα και την ενεργητικότητά τους
- δεν έχουν καθόλου ελεύθερο χρόνο, αφού οι σχολικές και εξωσχολικές υποχρεώσεις είναι πολλές
- οι ανθρώπινες σχέσεις είναι απρόσωπες και οι νέοι δυσκολεύονται να αποκτήσουν σταθερούς φίλους με αποτέλεσμα να νιώθουν μόνοι

Επίλογος

Αντιλαμβάνεστε λοιπόν ότι οι νέοι χρειάζονται τη στήριξη ολόκληρου του κοινωνικού ιστού και της πολιτείας. Οι νέοι έχουν το όραμα και τη δύναμη να βελτιώσουν τον υπάρχοντα κόσμο, δεν έχουν όμως στα χέρια τους τα θεσμικά όπλα για το πετύχουν. Είναι στο χέρι των μεγαλύτερων γενεών να τους προσφέρουν τις ευκαιρίες και τις συνθήκες που θα τους επιτρέψουν να αγωνιστούν για ένα καλύτερο μέλλον!

Σας ευχαριστώ για την προσοχή σας!!!

B. ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

B1. Ο Κάφκα επιλέγει να επικοινωνήσει με τον πατέρα του με ένα γράμμα. Δηλώνει ότι και η επιλογή του να του απαντήσει «γραφτά» και οι «πολλές ατέλειες» που θα έχει το γράμμα του οφείλονται στον φόβο που νιώθει για τον πατέρα του που του στερεί την άνεση να σταθεί απέναντί του. Νιώθει ότι αν προσπαθούσε «στην κουβέντα» να του εξηγήσει τον φόβο αυτό, θα έχανε «την κανονική σειρά» από τις πολλές λεπτομέρειες που θα 'πρεπε να παραθέσει και οι οποίες έχουν τόσο μεγάλο όγκο «που ξεπερνάει κατά πολύ τη μνήμη μου και τη σκέψη» του.

Ο φόβος αυτός του Κάφκα σχετίζεται άμεσα με την εικόνα που έχει για εκείνον και η οποία διαμορφώνεται και από τα όσα λέει γι' αυτόν δημοσίως ο πατέρας του. Κατανοώντας λοιπόν ότι ο πατέρας του τον κατηγορεί με κάθε τρόπο για αδιαφορία και όπως λέει «για ψυχρότητα, αποξένωση, αγνωμοσύνη» ρίχνοντάς του αποκλειστικά το φταίξιμο, ο γιός του τον φοβάται και προφανώς τον θεωρεί άδικο και υπερβολικό στην καταδικαστική αυτή στάση του. Αναγνωρίζει πιθανόν όσα ο πατέρας του διατείνεται ότι του έχει προσφέρει, αλλά προφανώς αυτά τον βαραίνουν με υποχρεώσεις που δεν επιθυμεί να αναλάβει. Έτσι νιώθει «αθώος» για την απόσταση και την αδιαφορία για την οποία τον κατηγορεί αποκλειστικά ο πατέρας του προσπαθώντας να του δημιουργήσει μόνο ενοχές και χωρίς εκείνος να αναλαμβάνει ίχνος ευθύνης.

Ούτως ή άλλως και ο γιός του τον θεωρεί «αθώο για την αποξένωσή» τους, μόνο που θα προτιμούσε να τον απαλλάξει έστω και λίγο από τις «ασταμάτητες κατηγορίες του», ώστε να εξασφαλίσουν κάποιου είδους ηρεμία μεταξύ τους.

B2. α) ΜΕΤΑΦΟΡΑ: «... το εργοστάσιο, το κρέμασα στο λαιμό σου,»

Η λειτουργία της μεταφοράς είναι να εκφράσει μια υπερβολική κατάσταση ή ιδιότητα και ταυτόχρονα τη συναισθηματική επίδραση που αυτή έχει πάνω στον συγγραφέα ή στον αφηγητή ενός κειμένου. Στην συγκεκριμένη περίπτωση δηλώνει το μεγάλο παράπονο που είχε ο πατέρας λόγω της μη συμμετοχής του γιου του στην επιχείρησή του.

β) Ύφος: εξομολογητικό, έντονα συναισθηματικό, επικριτικό, δηκτικό, επιθετικό, οξύ, ειρωνικό/σαρκαστικό, παραπονιάρικο.

B3.

Αγαπημένε μου παππού,

Σε θυμάμαι σαν χθες. Το σπίτι είναι άρρηκτα συνδεδεμένο με την παρουσία σου. Καθόσουν στον καναπέ και ήσουν σχεδόν πάντα σιωπηλός.

Ήμουν μικρή τα χρόνια που ήσουν κοντά μας. Εγώ να έχω όλο τον χρόνο μπροστά μου και εσύ να σκέφτεσαι την ζωή που πέρασες. Ίσως γι' αυτό να μην εκμεταλλεύτηκα τις στιγμές μαζί σου. Η αφέλεια της ηλικίας και η άγνοια της ζωής. Η ημέρα που μας χαιρέτησες ήταν και η μέρα που κατάλαβα πως οι άνθρωποι δεν είναι δεδομένοι.

Για μένα γλυκέ μου πάππου, ήσουν ένας πατέρας! Ήσουν πάντα διακριτικά δίπλα μου και είμαι σίγουρη πως ήθελες να ζήσεις και εσύ περισσότερα με μένα. Μπορεί να μην είχαμε κουβεντιάσει, αλλά νομίζω πως μου έδωσες το μεγαλύτερο έμπρακτο μάθημα στη ζωή μου. Να μην αφήνω τους ανθρώπους να φεύγουν χωρίς να ζω την κάθε στιγμή μαζί τους και να τους λέω πόσο τους αγαπώ, πράγμα που δεν έκανα με σένα.

Σ' αγαπώ
η εγγονή σου